

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D. a JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D. v právní věci žalobců: **a) J. P. a b) L. P.**, oba zastoupeni JUDr. Jiřím Bönischem, advokátem se sídlem Brno, Ječná 29a, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, se sídlem Brno, Malinovského nám. 3, **za účasti:** 1. Statutární město Brno, Městská část Brno – Nový Lískovec, se sídlem Brno, Oblá 75 A, 2. D. J. a 3. A. J., v řízení o kasační stížnosti žalobkyně b) L. P. proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 2. 4. 2013, č. j. 62 A 27/2012 - 60,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Osoby na řízení zúčastněné 1. Statutární město Brno, Městská část Brno – Nový Lískovec, 2. D. J. a 3. A. J., **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Úřad městské části města Brna, Brno - Nový Lískovec, Odbor stavební a všeobecný, (dále jen „stavební úřad“), vydal dne 17. 1. 2008 ve sloučeném územním a stavebním řízení stavební povolení stavebníkovi L. P. na provedení nástavby a stavebních úprav rodinného domu na ulici Z. 311/15 v B., na pozemku par. č. 689/4 v k. ú. Nový Lískovec. Uvedené rozhodnutí stavebního úřadu odvoláním napadly D. J. a A. J. Magistrát města Brna, Odbor územního a stavebního řízení, (dále též „žalovaný“), rozhodnutím ze dne 14. 4. 2008, č. j.

MMB/0064738/2008, předmětné odvolání zamítl a napadené rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil.

Shora uvedené odvolatelky rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2008, č. j. MMB/0064738/2008, napadly u Krajského soudu v Brně, který rozsudkem ze dne 22. 1. 2010, č. j. 29 Ca 91/2008 - 67, žalobu jako nedůvodnou zamítl. Nejvyšší správní soud následně ke kasační stížnosti p. D. a A. J. rozsudkem ze dne 31. 3. 2011, č. j. 5 As 40/2010 - 192, rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

V dalším řízení krajský soud rozsudkem ze dne 30. 9. 2011, č. j. 29 A 29/2011 - 207, rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2008, č. j. MMB/0064738/2008, pro vady řízení zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. S odvoláním na závěry Nejvyššího správního soudu obsažené v jeho kasačním rozhodnutí krajský soud zavázal správní orgány zabývat se znovu elaborátem STABIL s.r.o. a statickým posudkem, zejména s ohledem na skutečnost, zda zatížení unese společná nosná zeď, a zodpovědět otázku, zda projektová dokumentace vykazuje vady, neboť i přes předložení posudku oponentního statika nebyla řešena, a konečně zabývat se dodatkem projektové dokumentace a umožnit žalobkyním, aby se k němu vyjádřily.

Žalovaný následně rozhodnutím ze dne 16. 1. 2012, č. j. MMB/0480791/2011, sp. zn. OUSR/MMB/0469266/2011/2, rozhodnutí stavebního úřadu o povolení provedení nástavby a stavebních úprav rodinného domu zrušil a řízení o povolení změny stavby zastavil z důvodu, že předmětnou stavbu již nelze projednat v režimu stavebního řízení, neboť stavba je již realizována.

Uvedené rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2012 nyní u Krajského soudu v Brně napadli L. P. a J. P. Žalobci v předmětné věci namítali, že se žalovaný neřídil právním názorem uvedeným v předchozím zrušovacím rozhodnutí krajského soudu a že žalovaný pochybil také tím, že režim ustanovení § 88 odst. 2 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „starý“ stavební zákon), o který žalovaný opřel svůj důvod zastavení řízení, aplikoval na skutkový stav v posuzované věci. Svou argumentací žalobci zpochybňovali především závěr žalovaného, že stavba byla realizována bez stavebního povolení, neboť v rozhodné době, kdy žalobci stavbu zahájili a v její realizaci pokračovali, pravomocné stavební povolení existovalo.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 2. 4. 2013, č. j. 62 A 27/2012 - 60, výše uvedené žalobní námitky neshledal důvodné a žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2012, č. j. MMB/0480791/2011, sp. zn. OUSR/MMB/0469266/2011/2, zamítl.

K první žalobní námitce, že se žalovaný neřídil právním názorem vysloveném v rozsudku ze dne 30. 9. 2011, č. j. 29 A 29/2011 - 207, krajský soud v odůvodnění nyní napadeného rozhodnutí uvedl, že „tímto právním názorem sice žalovaný zavázán byl (§78 odst. 5 s. ř. s.), avšak vázanost právním názorem je odvislá od existence či neexistence skutečností, o které se opíral orgán veřejné moci, když tento právní názor vyslovoval (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2010 ve věci sp. zn. 4 Ads 42/2010, www.nssoud.cz)“. Krajský soud v rámci uvedené námitky uzavřel, že „tak existují případy, kdy se lze výjimečně odchýlit od závazného právního názoru, nastanou-li skutečnosti, které jiný postup, než jaký je závazným právním názorem předvídan, odůvodňují“.

pokračování

V otázce aplikace ustanovení § 88 odst. 2 „starého“ stavebního zákona na situaci, kdy je vydané rozhodnutí o stavebním povolení v rámci soudního přezkumu následně zrušeno a stavba je přitom již zrealizována, se krajský soud ztotožnil s argumentací žalovaného, že je-li rozhodnutí o stavebním povolení soudem zrušeno a je-li v mezidobí již stavba realizována, je nutno tuto stavbu legalizovat prostřednictvím dodatečného stavebního povolení, nyní tedy postupem podle § 129 „nového“ stavebního zákona.

Rozsudek krajského soudu žalobkyně b) (dále též „stěžovatelka“) napadla včasnou kasační stížností z důvodu dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), tedy z důvodu nezákonnosti spočívajícího v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

V kasační stížnosti stěžovatelka nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že právní názor vyjádřený v rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 5. 11. 1997 ve věci sp. zn. 10 Ca 266/97, na něž stěžovatelka v žalobě odkazovala, je překonaný rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2009 ve věci sp. zn. 8 As 31/2007. Rozsudek Nejvyššího správního soudu podle stěžovatelky posuzoval věc skutkově odlišnou. V odkazované věci byly posuzovány účinky zrušení stavebního povolení odvolacím správním orgánem na pravomocné kolaudační rozhodnutí, na rozdíl od předmětné věci, v níž nedošlo primárně ke zrušení stavebního povolení. Ke zrušení stavebního povolení došlo až následně postupem žalovaného.

Další kasační námitkou je nesprávná aplikace ustanovení § 88 odst. 2 „starého“ stavebního zákona (zákon č. 50/1976 Sb.) v posuzované věci. Podle stěžovatelky lze v daném případě postupovat pouze podle „nového“ stavebního zákona (zákon č. 183/2006 Sb.), a to konkrétně aplikací jeho ustanovení § 129. Obsah ustanovení § 88 „starého“ stavebního zákona a § 129 „nového“ stavebního zákona je pouze podobný, nikoli identický. Nový stavební zákon zavedl nové procesní instituty. Ke stavbě již není vždy zapotřebí stavebního povolení, jak to vyžadoval předcházející právní předpis, ale ve vymezených případech plně postačí ohlášení. Žádost o stavební povolení podali žalobci dne 6. 12. 2006, tedy za účinnosti zákona č. 50/1976 Sb. Dne 1. 7. 2007 nabyl účinnosti nový stavební zákon č. 183/2006 Sb. Podle jeho přechodných ustanovení [§ 190 odst. 3 písm. a)] se řízení zahájena přede dnem nabytí jeho účinnosti dokončí podle dosavadních právních předpisů s výjimkou stavebních řízení neukončených v prvním stupni, která se týkají staveb, u nichž podle nové právní úpravy postačí ohlášení; na takové stavby se hledí jako na ohlášené podle tohoto (nového) zákona. Za ohlášení se v tomto případě považuje žádost o vydání stavebního povolení a za den ohlášení den nabytí účinnosti „nového“ stavebního zákona, tj. 1. 1. 2007. Stavba žalobců s ohledem na ustanovení § 104 odst. 2 nového stavebního zákona podléhá režimu ohlášení, nikoli stavebnímu povolení. Vydané stavební povolení tak nutno považovat za opatření stavebního úřadu, kterým byl udělen souhlas, které nemělo povahu správního rozhodnutí, a proto nemohlo být předmětem přezkumu v odvolacím řízení. Krajský soud měl aplikaci nesprávného právního předpisu, v jehož důsledku došlo k vydání žalobou napadeného rozhodnutí, zjistit i bez návrhu.

S ohledem na výše uvedené stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil.

Žalovaný ani osoby na řízení zúčastněné se ke kasační stížnosti stěžovatelky nevyjádřili.

Nejvyšší správní soud vázán rozsahem a důvody podané kasační stížnosti (ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.) přezkoumal napadený rozsudek a dospěl k závěru, že projednávaná kasační stížnost není důvodná.

První kasační námitkou je nesouhlas stěžovatelky se závěrem krajského soudu, že právní názor vyjádřený v rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 5. 11. 1997 ve věci sp. zn. 10 Ca 266/97, je překonaný rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2009 ve věci sp. zn. 8 As 31/2007. Podle obsahu kasační argumentace však stěžovatelka napadá nepřiléhavost citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu na posuzovanou věc, neboť uvádí, že rozsudek Nejvyššího správního soudu posuzoval věc skutkově odlišnou, když v odkazované věci byly posuzovány účinky zrušení stavebního povolení odvolacím správním orgánem na pravomocné kolaudační rozhodnutí, na rozdíl od předmětné věci, v níž nedošlo primárně ke zrušení stavebního povolení. Po zrušení rozhodnutí žalovaného soudem se stavební řízení ocitlo ve fázi odvolání a ke zrušení stavebního povolení došlo až následně postupem žalovaného.

Nejvyšší správní soud však z rozsudku ze dne 28. 1. 2009, č. j. 8 As 31/2007 - 165, zjistil, že zdejší soud v uvedeném rozhodnutí neposuzoval účinky zrušení stavebního povolení odvolacím správním orgánem na pravomocné kolaudační rozhodnutí, jak tvrdí stěžovatelka, ale mimo jiné posuzoval také otázku aplikace analogie ustanovení § 88 odst. 1 písm. b) „starého“ stavebního zákona v situaci, kdy stavba již byla realizovaná na základě pravomocného stavebního povolení, které bylo následně zrušeno. Stěžovatelka ve své argumentaci nijak nespécifikovala, jaký konkrétní dopad na nyní posuzovanou věc by měly mít odlišnosti mezi jejím případem, kdy primárně nedošlo ke zrušení stavebního povolení a věci projednávanou pod sp. zn. 8 As 31/2007, kdy bylo rozhodnutí o změně stavby a stavebních úprav zrušeno v rámci výkonu dozorčí činnosti podle § 65 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., za situace, kdy v obou případech byla stavba již realizovaná na základě pravomocného stavebního povolení, které bylo následně zrušeno. Stěžovatelkou uváděné důvody nepřiléhavosti odkazovaného rozsudku jsou tak z části nepravdivé a z části nijak nekonkretizované a neodůvodněné. Za této situace kasační námitka nemohla být shledána důvodnou.

V kasační stížnosti stěžovatelka dále namítá pochybení krajského soudu spočívající v tom, že v projednávané věci měl i bez návrhu zjistit nesprávnou aplikaci právního předpisu, a to „starého“ stavebního zákona, konkrétně jeho ustanovení § 88 odst. 2.

Vzhledem k tomu, že stěžovatelka otázku nesprávné aplikace ustanovení § 88 odst. 2 „starého“ stavebního zákona z důvodu nesprávné aplikace přechodných ustanovení [§ 190 odst. 3 písm. a)] „nového“ stavebního zákona v posuzované věci poprvé zmínila až v kasační stížnosti, musel Nejvyšší správní soud nejdříve zodpovědět otázku, zda aplikace nesprávného právního předpisu je vadou řízení před krajským soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, ke které Nejvyšší správní soud dle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlíží i z úřední povinnosti, či zda se jedná o vadu (nesprávnost) právní úvahy při řešení věci samé, kterou lze namítat v rámci kasačního důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

pokračování

Předmětnou otázkou se již ve své rozhodovací činnosti zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, a to v usnesení ze dne 28. 7. 2009, č. j. 8 Afs 51/2007 - 87. Rozšířený senát v citovaném usnesení mimo jiné konstatoval, že nesprávný výběr rozhodné právní normy (a v rámci něho i nesprávný výběr právního předpisu jako „nosiče“ této právní normy) nemá povahu vady řízení, neboť vadou řízení nutno rozumět vadu procesního postupu soudu či správního orgánu (tj. vadu procedury vedoucí k vydání rozhodnutí jako výsledku řízení), ale vady (nesprávnosti) právní úvahy při řešení věci samé, která se v rozhodnutí projeví nesprávným výrokem, nesprávným odůvodněním, nebo obojím.

Rozšířený senát v této otázce uzavřel, že *„přezkumný soud (tj. krajský soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. a Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti) je povinen k použití nesprávného právního předpisu nebo nesprávného ustanovení právního předpisu přihlídnout, nejde-li o případy, kdy je tak povinen učinit z úřední povinnosti, je-li součástí žalobních bodů (stížních důvodů) výtka nesprávného posouzení takové právní otázky, pro kterou bylo podle právního názoru orgánu, jehož rozhodnutí je přezkoumáváno, použití daného právního předpisu (daného ustanovení právního předpisu) rozhodné.“*

Stěžovatelka však v daném případě v kasační stížnosti žádnou námitku nesprávného posouzení právní otázky, pro kterou by bylo podle právního názoru krajského soudu použití „starého“ stavebního zákona rozhodné, nevznesla. V kasační stížnosti namítala pouze nepřiléhavost rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2009 ve věci sp. zn. 8 As 31/2007 na její případ a dále, že krajský soud měl v projednávané věci zjistit nesprávnou aplikaci právního předpisu i bez návrhu.

Důsledky případného pochybení, spočívajícího v aplikaci nesprávného právního předpisu, by Nejvyšší správní soud v dané věci musel zohlednit v případě, kdyby stěžovatelka předmětem řízení o kasační stížnosti učinila námitku nesprávného posouzení právní otázky možnosti aplikace režimu ustanovení § 88 odst. 2 „starého“ stavebního zákona na skutkový stav v daném případě, kterou stěžovatelka v žalobě uplatnila a ke které se krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku vyjadřoval. Uvedenou námitku však stěžovatelka v kasační stížnosti nevznesla. Důvod pro aplikaci § 109 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud v daném případě neshledal.

Námitka stěžovatelky, že v projednávané věci měl krajský soud i bez návrhu zjistit nesprávnou aplikaci právního předpisu („starého“ stavebního zákona) není podle svého obsahu námitkou jiné vady řízení před krajským soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], není však ani námitkou nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], neboť stěžovatelka námitku nesprávné aplikace přechodného ustanovení § 190 odst. 3 písm. a) „nového“ stavebního zákona v žalobě nevznesla. Stěžovatelka tak svou kasační námitku opírá o důvody, které neuplatnila v řízení před soudem, jehož rozhodnutí je přezkoumáváno, ač tak učinit mohla a uvedená námitka je v tomto smyslu dle ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustná.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatelky není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.). Stejně tak nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ani žalobce a), který v řízení před krajským soudem vystupoval na straně stěžovatelky. Žalovanému, jemuž by jako úspěšnému účastníku řízení o kasační stížnosti právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává. Osobám zúčastněným na řízení o kasační stížnosti žádné náklady ve smyslu ustanovení § 60 odst. 5 s. ř. s. nevznikly, nemají proto na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti právo.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2013

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu